

потовиділенням, слабкістю, безпричинною втратою ваги, тривалим субфебрилітетом, направляє на ФГ обстеження, дослідження мокротиння на МБТ. Проводить лікування, за рекомендацією фтизіатра, в амбулаторних умовах хворого на ТБ, здійснює контрольовану хіміопрофілактику в групах підвищеного ризику.

Лікар ЗП-СМ забезпечує організацію чіткого контролю за прийомом протитуберкульозних препаратів в амбулаторних (вдома) умовах, проводить опитування щодо виникнення побічних реакцій і відмічає прийом ліків у карті ТБ01. Не рідше, ніж 1 раз на місяць пацієнт, який одержує контрольоване лікування в закладах первинної медико-санітарної допомоги, має бути оглянутий дільничним фтизіатром для моніторингу та корекції лікування.

Для подолання туберкульозу потрібно більш глибо-

ке вивчення проблем туберкульозу сімейними лікарями, об'єднати зусилля первинної ланки медичної допомоги, фтизіатричної служби та суспільства в цілому. При цьому, надзвичайно актуально сьогодні є формування у населення навиків здорового способу життя та відповідального, бережного відношення до свого здоров'я.

Література.

1. Пінчук, Є. А. Модернізація української системи освіти як теоретико-філософська і практична проблема: автореф. дис. ... д-ра філос. наук / Є. А. Пінчук; НАПН України, Ін-т вищої освіти. – К., 2010. – 33 с.

2. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). – К.: ТОВ «ЦС», 2015. – 32 с.

ЗНАЧЕННЯ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ КЛІНІКИ У ПІДГОТОВЦІ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ЗА ФАХОМ «ВНУТРІШНІ ХВОРОБИ» ТА «ЗАГАЛЬНА ПРАКТИКА-СІМЕЙНА МЕДИЦИНА»

Кривенко В.І., Радомська Т.Ю., Пахомова С.П., Федорова О.П., Колесник М.Ю., Качан І.С., Непрядкіна І.В.

Запорізький державний медичний університет

Вступ. Загальновідомо, що однією з провідних складових якості клінічної підготовки медичних фахівців є вибір базового клінічного лікувального закладу і моделі взаємодії вищого медичного навчального закладу та клінічної бази [1]. У європейській, та і в цілому міжнародній практиці, загальноприйнятною моделлю такої взаємодії є університетська клініка [2]. Сучасний курс України на євроінтеграцію та відповідність вищої медичної освіти міжнародним стандартам визначає актуальність питання про роль університетської клініки в розвитку вищої медичної освіти особливо на післядипломному етапі [1,2].

Основна частина. Навчально-науковий медичний центр «Університетська клініка» Запорізького державного медичного університету успішно працює вже десять років. Головним напрямком діяльності Університетської клініки є навчальна робота зі студентами та лікарями-інтернами різних фахів. Сьогодні на базі клініки розташовано 9 кафедр університету. Найбільшою за складом є кафедра сімейної медицини, терапії, кардіології та неврології факультету післядипломної освіти, яка здійснює підготовку лікарів-інтернів за фахом «внутрішні хвороби», «загальна практика – сімейна медицина», а також проводить курси тематичного вдосконалення для лікарів-практиків, в тому числі у дистанційній формі.

Лікарі-інтерни за фахом «загальна практика – сімейна медицина» вивчають на кафедрі терапію, нервові хвороби, курс офтальмології, отоларингології, травматології, а лікарі-інтерни за фахом «внутрішні хвороби» – терапію та нервові хвороби. Заняття з лікарями-інтернами проводяться в умовах стаціонару, сімейної амбулаторії і поліклініки. Інтерни самостійно курують хворих, ведуть прийом в поліклініці та сімейній амбулаторії. На кафедрі створені належні умови для практичних занять і лікувально-діагностичних заходів, а також для оволодіння сучасними методами дослідження. Зокрема, за допомогою новітніх комп'ютерних систем («DiaCard», «Meditech», «Cardiolab», «CardioCom», «NeuroLab», «SpiroCom») лікарі-інтерни в лабораторіях кафедри та у діагностичному центрі здоров'я освоюють навички запису і клінічного трактування електрокардіограми, комп'ютерної спірографії, електроенцефалографії, нейроміографії, добового

моніторингу артеріального тиску і електрокардіограми, велоергометрії, аналізу варіабельності серцевого ритму. Ультразвукова діагностика внутрішніх органів, ехокардіографія, доплерографія судин проводяться на сучасному апараті «Esaote Mylab50Xvision». За допомогою ультразвукового денситометра «Omnisens 7000» здійснюється діагностика остеопорозу, остеопенії. В умовах клініко-діагностичної лабораторії діагностуються різні патологічні стани на новітньому обладнанні (біохімічний аналізатор-фотометр «Prestige 24i», гематологічний аналізатор «Mythic 18» та ін.). На практичних заняттях лікарів-інтернів мають можливість оволодіти навичками трактування в реальній клінічній ситуації результатів рентгенографічних та ендоскопічних досліджень, експрес аналізу холестерину, глюкози крові, гліколізованого гемоглобіну за допомогою аналізатора «Accutrenal GC», IgE, тропонінів I і T, Д-димеру, антитіл до ДНК, фосфоліпідів, визначення інсулінорезистентності на підставі індексу НОМА, визначення Н. рuloгі дихальним тестом; за допомогою водневого дихального тесту «Gastrolyzer» можлива діагностика синдрому мальабсорбції вуглеводів, синдрому надмірного бактеріального росту та інших функціональних розладів кишечника. Заняття з інтернами проводять як викладачі університету, так і високо кваліфіковані практикуючі лікарі Університетської клініки (офтальмолог, отоларинголог, невролог, травматолог, терапевт, лікарі лабораторної, функціональної та ультразвукової діагностики).

Висновки. Таким чином, поєднання потужного навчально-педагогічного та сучасного матеріально-технічного потенціалів Університетської клініки Запорізького державного медичного університету дозволяє здійснювати якісну професійну підготовку лікарів-інтернів за фахами «внутрішні хвороби» і «загальна практика – сімейна медицина».

Література

1. Університетські клініки в розвитку вищої медичної освіти / В. М. Лісовий, В. А. Капустник, Ю. К. Резуненко, В. І. Коростій // Сучасні підходи до вищої медичної освіти в Україні (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц-зв'язку): матеріали XIV Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю, присвяченої

60-річчю ТДМУ (Тернопіль, 18-19 травня 2017 р.): у 2 т. / Терноп. держ. мед. ун-т імені І.Я. Горбачевського. – Тернопіль: ТДМУ, 2017. – Т.1 – 211 с.

2. Чайка-Петегірич Л. Б. Міжнародна співпраця уні-

верситетів як невід’ємна складова трансформації вищої школи України у європейський освітній простір / Л. Б. Чайка-Петегірич // Галицький економічний вісник. – Тернопіль : ТНТУ, 2014. – Т. 45, № 2. – С. 45–50.

УНІВЕРСИТЕТСЬКІ КЛІНІКИ ТА ЇХ РОЛЬ У СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ НІМЕЧЧИНИ

Олеськова Г. Г.

Хмельницький національний університет, Хмельницький базовий медичний коледж

Вступ. Медицина та медична освіта у Німеччині вважається однією з найбільш розвинутих та інноваційних. Завдяки університетським клінікам, які, окрім лікувальної, здійснюють ще й освітню діяльність, втілюються в життя новітні технології для діагностики та лікування багатьох захворювань. У більше ніж тридцяти університетських клініках Німеччини співпрацюють лікарі різних профілів із сестринським персоналом, який разом з лікувальною практикою займається науково-дослідницькою діяльністю та навчається.

Основна частина. За останні десятиліття організаційні форми університетської медицини Німеччини неодноразово зазнавали змін. Основна увага університетської медичної реформи в 1970-х роках полягала у перетворенні численних медичних закладів в університетські клініки, які були інституціоналізовані юридично і підпорядковані університетам. Незалежність університетських клінік з правової точки зору почалася з кінця 1990-х років. При цьому необхідним було законодавче забезпечення співпраці університетських клінік з медичними факультетами. Передусім, відповідно до законів земель, були виправдані з огляду на їх правову форму дві різні організаційні моделі [7, с. 76].

У коопераційній моделі університетська клініка, яка виконує завдання в сфері охорони здоров’я, співпрацює з медичним факультетом, який виконує завдання в галузі досліджень та навчання. Варто зазначити, що при цьому університетська клініка і медичний факультет як установи є самостійними юридичними особами. Ця модель, як правило, передбачає правову незалежність університетської клініки як громадського закладу від університету. У інтеграційній моделі медичний факультет і університетська клініка, як правило, консолідовуються і утворюють громадський заклад. Спільна рада відповідає за дослідження, навчання та медичне обслуговування. Незалежно від правової форми організації, земельні закони, як правило, визначають функціональний зв’язок між завданнями: медичне обслуговування має бути “спрямованим” на академічні завдання. Крім того, співпраця медичних факультетів і університетських клінік регламентована статутами і угодами, які регулюють, в тому числі, значущість свободи науки та об’єднання персоналу установ [7, с. 77].

Згідно з визначенням, яке зазначене у одній з публікацій Асоціації директорів університетських клінік та вищих медичних шкіл Німеччини, поняття “медсестринство в університетських клініках” є “аналогом до медицини в університетських клініках і характеризується поєднанням дослідження, навчання та медичного обслуговування” [8].

Згідно із Рекомендаціями Наукової ради (der Wissenschaftsrat) від 13 липня 2012 року для виконання у майбутньому складних завдань медсестринських і терапевтичних професій, а також здійснення акушерської

допомоги, частка фахівців, які будуть навчатися в університетах, має становити приблизно від 10 до 20%. З огляду на це, вузівська підготовка сестринського персоналу є важливою складовою фахової підготовки сестринського персоналу Німеччини [2].

Варто зазначити, що найбільшою університетською клінікою, яка у 2010 році відзначила свій 300-річний ювілей і має особливу організаційну структуру, при якій функціонує науково-дослідний інститут медсестринства (Institut für Gesundheits- und Pflegewissenschaft) у Німеччині, є Шаріте – університетська медицина Берліна (Charité – Universitätsmedizin Berlin). Нашої уваги заслуговують теми досліджень сестринського персоналу, його академічна підготовка за освітньо-професійними (Bachelor Gesundheitswissenschaften, Masterstudiengang Health Professions Education) та освітньо-науковими програмами (Strukturierte Promotionsprogramme), здобуття ним академічних професій із застосуванням сучасних освітніх методик (eLearning), включаючи сучасні освітні платформи (Lernplattformen), проекти такі як “Міжпрофесійне навчання, викладання та професійна діяльність в галузі охорони здоров’я” (“Interprofessionell Lehren, Lernen und Arbeiten – Buchprojekt”) та ін. [1; 6].

Особливої уваги потребує висвітлення медичної освіти в Університетській клініці Галле (Заале) (das Universitätsklinikum Halle (Saale)), яка співпрацює з медичним факультетом Університету Мартіна Лютера Галле-Віттенберга (Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg), одного з найстаріших і найпочесніших університетів Німеччини з більш ніж 500-річною історією. Варто зазначити, що науково-дослідний інститут медсестринства (Institut für Gesundheits- und Pflegewissenschaft), який функціонує при цьому університеті, пропонує такі навчальні напрями для сестринського персоналу як бакалавр наук “Доказове медсестринство” (Bachelor of Science “Evidenzbasierte Pflege”), магістр наук “Медсестринство як наука” (Master of Science “Gesundheits- und Pflegewissenschaft”) та докторську програму “Медсестринство як наука: участь як мета медсестринства та терапії” (Gesundheits- und Pflegewissenschaften: Promotionsstudiengang “Partizipation als Ziel von Pflege und Therapie”) [3; 4; 5].

Висновки. З огляду на вищевикладене, можна прийти до висновку, що університетські клініки в Німеччині відіграють надзвичайно важливу роль в системі професійної медичної освіти Німеччини, зокрема у фаховій підготовці сестринського персоналу високої кваліфікації за сучасними освітньо-професійними та освітньо-науковими програмами і з використанням найкращих інноваційних освітніх методик. Крім того, німецький досвід професійної, науково-дослідницької та освітньої діяльності науково-дослідних інститутів медсестринства, які функціонують при університетських клініках у Німеччині, є надзвичайно